

การบรรยายพิเศษ เรื่อง ทิศทางการค้าไทย- สหรัฐฯ
: ความคืบหน้านโยบายและยุทธศาสตร์เตรียมพร้อมของไทย

การเจรจาการค้าทางภาษีของสหรัฐฯ

6 ม.ค. 68

นรม. แต่งตั้งคณะทำงานนโยบายการค้าสหรัฐฯ (ปลัด พณ. เป็นประธาน) ประชุมไปแล้ว 6 ครั้ง / รองนรม. เป็นหัวหน้าคณะระดับนโยบาย

2 เม.ย. 68

สหรัฐฯ ประกาศ Reciprocal Tariffs ไทยถูกเก็บ 36% เพิ่มจากอัตราภาษีทั่วไป (MFN)

9 เม.ย. 68

สหรัฐฯ ประกาศเลื่อน Reciprocal Tariffs ออกไป 90 วัน (ครบกำหนด 9 ก.ค. 68) ระหว่างนี้เรียกเก็บภาษี Baseline 10%

17 มิ.ย. 68

เริ่มหารือในระดับเทคนิคเพื่อจัดทำความตกลง ART

7 ก.ค. 68

สหรัฐฯ มีหนังสือถึงรักษาการ นรม. เรียกเก็บภาษีไทยที่ 36% (เริ่ม 1 ส.ค. 68)

19 ก.ค. 68

สหรัฐฯ จัดส่งข้อเรียกร้องเฉพาะประเทศ (CSC) ให้ไทยพิจารณา

31 ก.ค. 68

สหรัฐฯ และไทยสรุปแถลงการณ์ร่วม (Joint Statement) ว่าด้วยกรอบ ART

1 ส.ค. 68

สหรัฐฯ ประกาศเก็บภาษีต่างตอบแทนกับไทยที่ 19% (เริ่มมีผล 7 ส.ค. 68)
ยกเว้น
(1) สินค้าที่ถูกจัดเก็บภาษีตาม ม.232 (เหล็กและอลูมิเนียม 50% / รถยนต์และชิ้นส่วน 25% / ทองแดง 50%)
(2) สินค้าที่สหรัฐฯ ผลิตไม่ได้ หรือผลิตไม่เพียงพอ*

28-29 ส.ค. 68

ไทย-สหรัฐฯ เจรจากความตกลง ART & CSC ระดับเทคนิค รอบแรก

8-10 ก.ย. 68

หมายเหตุ : * สินค้าในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นสินค้าปฐมภูมิ (แกรไฟต์ นิกเกิล ทองคำ เพชร พลอยสี ไข่มุก เครื่องบิน และชิ้นส่วน) โดยประเทศคู่ค้าจะได้รับการยกเว้นมาก หรือน้อยขึ้นอยู่กับผลการเจรจา ART & CSC

Joint Statement on ART

เป็นการประกาศเจตนารมณ์ร่วมของสหรัฐฯ และไทย ที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางในการเจรจาความตกลง ART และ CSC

ART (Agreement on Reciprocal Trade)

(อยู่ระหว่างเจรจา สหรัฐฯ คาดหวังสรุปผลภายในปี 2568)

ความตกลงว่าด้วยการค้าต่างตอบแทน ครอบคลุมสาระสำคัญ 6 ด้าน

- (1) การยกเว้นภาษี + โควตา
- (2) การยกเลิกมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี (NTBs)
- (3) การค้าดิจิทัล
- (4) กฎถิ่นกำเนิดสินค้าและการหลบเลี่ยงอากร
- (5) การจัดซื้อสินค้าจากสหรัฐฯ
- (6) ความมั่นคงประเทศและเศรษฐกิจ

CSC (Country-specific commitments)

(อยู่ระหว่างเจรจา)

ครอบคลุมประเด็นเชิงเทคนิครายสาขา ที่สอดคล้องกับองค์ประกอบหลักของความตกลง ART

แผนการดำเนินงานต่อไป

ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกว่า 50 หน่วยงาน เจรจาก ART & CSC

จัดตั้งคณะทำงานเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและรองรับผลกระทบ

ภายหลังสรุปผลการเจรจา พณ. นำความตกลง ART เสนอ คสม. + รัฐสภา

สถานการณ์เจรจาความตกลงว่าด้วยการค้าต่างตอบแทน (ART) - ระหว่างไทยและสหรัฐฯ

- ไทยและสหรัฐฯ ได้ประกาศแถลงการณ์ร่วมฯ (JS) เมื่อวันที่ 26 ต.ค. 2568 ในช่วง ASEAN Summit
- ปัจจุบัน สหรัฐฯ เก็บภาษีกับสินค้าจากไทยเป็น 3 ประเภท ได้แก่
 - (1) Reciprocal Tariff 19%
 - (2) ภาษีภายใต้มาตรา 232 ได้แก่ เหล็ก/อลูมิเนียม (50%) ยานยนต์และชิ้นส่วน (25%) ทองแดง (50%) รถบรรทุกขนาดกลาง-ใหญ่ (25%)
 - (3) สหรัฐฯ กำหนดอัตราภาษีที่มูลค่าร้อยละ 40 สำหรับสินค้าที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์เรื่องการหลบเลี่ยงภาษี เพื่อป้องกันการแอบอ้างถิ่นกำเนิดสินค้า
- **ข้อยกเว้น** - สหรัฐฯ ยกเว้นภาษีต่างตอบแทนให้กับคู่เจรจา สำหรับสินค้าใน Annex 2 จำนวน 1,273 รายการ และ Annex 3 จำนวน 1,734 รายการ ส่วนใหญ่เป็นสินค้าปฐมภูมิ ที่สหรัฐฯ ผลิตไม่เพียงพอ อาทิ แกรไฟต์ นิกเกิล ทองคำ เพชร พลอยสี ไข่มุก สารประกอบที่ใช้ในการผลิตยาและการทดสอบทางการแพทย์ เคมีภัณฑ์ แม่เหล็ก หลอดไฟ LED รวมถึงสินค้าเกษตรบางประเภท เครื่องบินและชิ้นส่วน วัตถุดิบที่ใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตยา ทั้งนี้ จะขึ้นอยู่กับผลการเจรจากับประเทศอื่นๆ ด้วย

สถานการณ์เจรจาความตกลงว่าด้วยการค้าต่างตอบแทน (ART) - ความคืบหน้าการเจรจาของประเทศอื่น

- สหราชอาณาจักร (8 พ.ค. 68) สหรัฐฯ และ UK ประกาศสรุปผล ข้อตกลงการค้า เป็นประเทศแรก โดยสหรัฐฯ จะเก็บภาษีนำเข้า UK ที่ **10%** รวมถึงมีโควตาการลดภาษีรถยนต์นำเข้าจาก UK ที่ 10% ใน 100,000 คัน ยกเลิกภาษีโควตานำเข้าเหล็กและอลูมิเนียม ขณะที่ UK จะลดภาษีนำเข้าจากสหรัฐฯ เหลือ 1.8% ยกเลิกภาษีนำเข้าเอทานอล เนื้อวัว (ในโควตา) และลด/ยกเลิก NTBs ต่อสินค้าสหรัฐฯ โดยเฉพาะสินค้าเกษตร รวมถึงซื้อเครื่องบินโบอิง 1 หมื่นล้านดอลลาร์
- ญี่ปุ่น (4 ก.ย. 68) ปธน.สหรัฐฯ ลงนาม EO เพื่อดำเนินการตาม กรอบความตกลงระหว่างสหรัฐฯ – ญี่ปุ่น โดยสหรัฐฯ จะเก็บภาษีญี่ปุ่น **15%** และในส่วนของญี่ปุ่น จะซื้อสินค้าเกษตรสหรัฐฯ รวม 8 พันล้านดอลลาร์ ซื้อพลังงาน 7 พันล้านดอลลาร์ ซื้อข้าวจากสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น 75% และยอมรับมาตรฐานยานยนต์สหรัฐฯ อีกทั้ง จะลงทุนในสหรัฐฯ 5.5 แสนล้านดอลลาร์ ครอบคลุมอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ ยา โลหะ และแร่ธาตุสำคัญ
- สหภาพยุโรป (21 ส.ค. 68) สหรัฐฯ และ EU ประกาศ JS ซึ่งระบุว่าสหรัฐฯ จะเก็บภาษี EU **15%** ในสินค้าทุกรายการ ขณะที่ภาษีภายใต้มาตรา 232 (ยา เซมิคอนดักเตอร์ และไม้) จะไม่เกิน 15% นอกจากนี้ EU จะซื้อพลังงานและแผงวงจร AI จากสหรัฐฯ รวมถึงลดภาษีนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมและเกษตร ยกเว้น เนื้อวัว เนื้อไก่ เอทานอล เป็นต้น
- นอกจากนี้ สหรัฐฯ ยังได้ประกาศแถลงการณ์ร่วมฯ (JS) กับประเทศต่างๆ ได้แก่ อาร์เจนตินา (10%) เอลซัลวาดอร์ (10%) กัวเตมาลา (10%) เอกวาดอร์ (15%) และ สวิตเซอร์แลนด์ (15%)

สถานการณ์เจรจาความตกลงว่าด้วยการค้าต่างตอบแทน (ART) - ความคืบหน้าการเจรจาของประเทศอื่น (ต่อ)

- จีน 20% (1 พ.ย. 68) ประธานาธิบดี Donald J. Trump กับประธานาธิบดี Xi Jinping ได้เจรจาและประกาศข้อตกลง “พักรบ” ทางการค้า เป็นระยะเวลา 1 ปี (หรือจนถึง 10 พฤศจิกายน 2569) โดยสหรัฐฯ จะลดภาษีที่เรียกเก็บจากประเด็นเฟนทานิลจาก 20% เหลือ 10% และจะขยายการยกเว้นภาษีบางรายการ ภายใต้มาตรา 301 จนถึง 10 พ.ย. 2569 และจีนจะระงับการใช้มาตรการควบคุมการส่งออก rare earth และจะยกเลิกภาษีตอบโต้ที่เรียกเก็บกับสินค้าสหรัฐฯ โดยเฉพาะสินค้าเกษตร เช่น ไข่ ข้าวสาลี ข้าวโพด ฝ้าย ถั่วเหลือง หมู เนื้อวัว
- เวียดนาม 20% (17 พ.ย. 68) รองนายกรัฐมนตรี (Bui Thanh Son) เปิดเผยว่า เวียดนามกำลังดำเนินการเพื่อให้สามารถลงนามข้อตกลง ART Text กับสหรัฐฯ ได้ในเร็ว ๆ นี้ โดยเมื่อวันที่ 12- 14 พ.ย. 2568 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (Nguyen Hong Dien) และคณะเดินทางเยือนวอชิงตัน โดยได้เจรจากับสหรัฐฯ เกี่ยวกับรายการสินค้าของเวียดนามที่ขอยกเว้นภาษีนำเข้าสหรัฐฯ เช่น กาแฟ รวมถึงระดับการเปิดตลาดที่เวียดนามจะใช้กับสินค้าของสหรัฐฯ เช่น รถยนต์ และสินค้าเกษตร
- อินโดนีเซีย 19% (17 พ.ย. 68) รมว.ประสานงานด้านเศรษฐกิจ (Airlangga Hartarto) เปิดเผยว่า การเจรจาอยู่ในขั้นตอนสุดท้าย เหลือเพียงการสรุปร่างทางกฎหมาย (finalize the legal drafting) ของทั้งสองฝ่าย ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปีนี้ ทั้งนี้ ภายใต้ข้อตกลง ART Text สินค้าโภคภัณฑ์บางรายการของอินโดนีเซียที่ไม่ได้ผลิตในสหรัฐฯ จะถูกเก็บภาษีในอัตรา 0% เช่น น้ำมันปาล์มดิบ ยางพารา ชา กาแฟ และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่ทำจากยาง
- มาเลเซีย และกัมพูชา ได้ลงนามความตกลง ART กับสหรัฐฯ เมื่อวันที่ 26 ต.ค. 2568 ในช่วง ASEAN Summit

ผลกระทบจากมาตรการภาษีของรัฐฯ

Direct impact	Indirect impact					
การส่งออกสินค้าไปตลาดสหรัฐ	การส่งออกสินค้าขึ้นกลางไปประเทศต่างๆ ที่โดน Reciprocal tariffs	ปัญหาสินค้าจีนทะลักเข้ามาไทยและออกสู่ตลาดโลก	การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก/คู่ค้าสำคัญของไทย	การเปิดตัวสินค้าบางประเภทเพื่อเจรจาต่อรองกับสหรัฐ	การส่งออกสินค้าไปประเทศที่มีมาตรการตอบโต้สหรัฐ	การปรับเปลี่ยน Supply chain
 ความสามารถในการแข่งขันด้านราคาลดลง หากถูกเก็บภาษีตอบโต้สูงกว่าคู่แข่ง หรือสูงขึ้น หากถูกเก็บภาษีตอบโต้ต่ำกว่าคู่แข่ง + -	 ความต้องการสินค้าขึ้นกลางจากไทย อาจชะลอลง โดยเฉพาะที่ส่งออกไปจีน -	 เศรษฐกิจจีนที่ชะลอลง และการหาตลาดส่งออกแทน US จะยิ่งซ้ำเติมความรุนแรงของการทะลักเข้ามาของสินค้าจีน -	 ภาษีศุลกากรตอบโต้ของสหรัฐ ส่งผลให้เศรษฐกิจโลกโดยรวมชะลอลง ส่งผลกระทบต่อ Global demand -	 รัฐบาลไทยอาจยินยอมเปิดตลาดนำเข้าสินค้าบางชนิดจากสหรัฐ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลทั้งผลบวกและลบ + -	 ความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของสินค้าไทยอาจดีขึ้น หรือไทยอาจส่งออกสินค้าทดแทน US +	 นักลงทุนต่างชาติอาจชะลอการลงทุนหรือปรับเปลี่ยนแผนการลงทุนในประเทศไทย กระบวนการผลิตการส่งออก -

ที่มา : SCB EIC

แนวทางเตรียมการรับมือมาตรการภาษีของสหรัฐฯ

ปรับสมดุลการค้า

- ความร่วมมือ เกษตร อาหาร พลังงาน
- การนำเข้าสินค้าจำเป็น
- การลดอุปสรรคการค้า

ช่วยเหลือ

- พิจารณาช่วยเหลือทางการเงิน แก่ผู้ประกอบการ และ SMEs
- ส่งเสริมกิจกรรมตลาดใหม่ แก่ผู้ประกอบการ และ SMEs

รองรับผลกระทบ

- ป้องกันการแอบอ้างถิ่นกำเนิดสินค้าเพื่อเลี่ยงภาษี
- ลดการพึ่งพิงตลาดสหรัฐฯ กระจายความเสี่ยง
- เร่งเจรจา FTAs ใหม่ ๆ

